

AB BAKANI VE BAŞMÜZAKERECİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU:

“AB-TÜRKİYE İLİŞKİSİ GELECEĞE GÜVENLE BAKMAMIZA VESİLE OLACAK”

“Çağımızın hızla değişen küresel dinamikleri, Türkiye-AB bütünleşmesini giderek daha önemli ve vazgeçilmez kılmaktadır. Bu minvalde, AB’nin daha güçlü, daha güvenli ve daha istikrarlı bir geleceğe ulaşmasında, Türkiye’nin kilit bir rol üstleneceği açıktır.”

Ankara Anlaşması’nın 50’nci yıldönümü olan 2013 yılı, Türkiye’nin reformcu kimliğinin öne çıktığı ve Türkiye-AB ilişkilerinde önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olmuştur. Nitekim son yıllarda mali krizin etkisiyle içe kapanan ve genişleme politikasını öncelikli konular arasında değerlendirmeyen AB dahi, Türkiye’de yaşanan değişim ve dönüşüm karşısında kayıtsız kalamamıştır. Bu çerçevede, gerek katılım müzakerelerinde gerekse vize sürecinde yaşanan olumlu gelişmeler, Türkiye-AB ilişkilerine yeni bir ivme kazandırmış, 2014 yılını umutla karşılamanıza vesile olmuştur.

Her şeyden önce, 2013 Yılı İlerleme Raporu, içeriğindeki bazı eksik veya yanlış ifadelerle rağmen, genel olarak objektif ve yapıcı ruhuyla Türkiye-AB ilişkilerinde olumlu bir atmosferin yakalanması açısından önemli bir adım olmuştur. Gerek siyasi alanda gerçekleştirilen reformlar gerekse küresel krize rağmen ekonomimizin sergilediği başarı, bu İlerleme Raporu’nda karşılığını bulmuştur. Yargı reformundan çözüm sürecine, demokratikleşme paketinden farklı inanç gruplarıyla diyaloga kadar pek çok konudan övgüyle bahsedilmiş, müzakere fasıllarındaki çalışmaların üye ülkeler arasında mutabakat olmaması nedeniyle sekteye uğradığına vurgu yapılmıştır.

Bu çerçevede, bizim için en önemli hususlardan biri, müzakerelere ivme kazandırılması gerektiğinin belirtilmesi ve Avrupa Parlamentosu’ndan sonra Avrupa Komisyonu’nun da, 23’üncü fasıl olan Yargı ve Temel

Haklar ile 24’üncü fasıl olan Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarının bir an önce müzakereye açılması gerektiğini vurgulamış olmasıdır.

Öte yandan, 5 Kasım 2013 tarihinde 22’nci fasıl olan Bölgesel Politikalar ve Yapısal Araçların Koordinasyonu fasılının açılması, 3,5 sene süren fasit döngüde önemli bir kırılma noktasıdır. Bu olumlu fakat gecikmiş gelişmeyle birlikte, AB katılım müzakerelerinde açılan fasıl sayısı 14’e çıkmıştır. Bu rakam, demokratikleşme, insan hakları ve ekonomik gelişmişlik bakımından AB standartlarına en yakın olduğu noktada, ülkemizin gerçek performansını yansıtmamaktadır. Çünkü müzakereye açılmayan 19 fasıldan 16’sı, ya Ek Protokol nedeniyle veya GKRY ve Fransa’nın tek taraflı siyasi blokajları nedeniyle müzakerelere açılmamaktadır.

Hatırlanacağı üzere, 22’nci fasıl, Fransa’da Sarkozy yönetiminin 2007 yılında bloke ettiği beş başlıktan biridir ve Sayın Hollande’nin yönetimi devraldıktan sonra bu fasıldaki blokajı kaldırması üzerine açılabilir hale gelmiştir. 22’nci fasılın, siyasi blokaj kalkar kalkmaz iki ay içinde müzakerelere açılması, blokajlı olsun olmasın tüm fasıllarda çalışmalarımızın aralıksız devam ettiğinin ve engeller kalkar kalkmaz birçok fasılın açabileceğinin bir kanıtıdır.

2013’te Türkiye-AB ilişkilerinde yaşanan en önemli gelişme, şüphesiz “vizesiz Avrupa’ya aldığımız vizedir.” Hükümetimizin vatandaşlarımıza uygulanan Schengen vizesinin kaldırılması ve vize muafiyeti sağlanması yönündeki kararlı tutumu ve ilgili tüm kuruluşlarımızın

“AB, vize serbestisine giden süreçte ilk defa, bir aday ülkenin hassasiyetlerini dikkate alacak şekilde ortak bir çalışma içine girmiştir.”

koordineli ve azimli çalışmalarını sayesinde önemli adımlar atılmış ve son aşamaya gelinmiştir.

Avrupa Komisyonu ile yapılan görüşmeler neticesinde, ülkemizin hassasiyetlerini de gözetecek şekilde, her iki tarafın üzerinde anlaşıldığı bir “Meşruhatlı Yol Haritası” hazırlanmıştır. Bu durum, AB tarihinde bir ilk olmuştur. AB, vize serbestisine giden süreçte ilk defa, bir aday ülkenin hassasiyetlerini dikkate alacak şekilde ortak bir çalışma içine girmiştir. Vatandaşlarımıza uygulanan Schengen vizesinin ne hukuki, ne ekonomik, ne de insani bir temeli bulunmaktadır. Bu görüşümüz birçok Avrupalı tarafından da paylaşılmaktadır. Türk vatandaşlarına vize muafiyeti sağlanmasına yönelik yol haritası konusunda bir uzlaşma yolu bulunması, Türkiye'nin artan ekonomik ve siyasi gücünün bir tezahürüdür.

Müzakere fasıllarının üzerindeki siyasi blokajlar ve ülkemize yönelik önyargılar, Türkiye-AB ilişkilerinde zaman ve güven kaybına neden olmaktadır. Türkiye, bugün sadece AB müktesebatının gereklerini yerine getirmekle meşgul olmamakta, aynı zamanda daha önce hiçbir ülkenin karşılaşmadığı uygulamalar ve çifte standartlarla mücadele etmek zorunda kalmaktadır.

Ancak müzakere sürecinde yaşanan olumsuzluklara rağmen AB üyeliği, ülkemiz için stratejik bir tercih olmaya devam etmektedir. Çağımızın hızla değişen küresel dinamikleri, Türkiye-AB bütünleşmesini giderek daha önemli ve vazgeçilmez kılmaktadır. Bu minvalde, AB'nin daha güçlü, daha güvenli ve daha istikrarlı bir geleceğe ulaşmasında, Türkiye'nin kilit bir rol üstleneceği açıktır.

Öte yandan, AB üyeliğinin Türkiye'ye siyasi, ekonomik ve sosyal açılardan pek çok fayda sağlayacağı da ortadadır. AB süreci, Türkiye'nin demokratikleşmesini destekleyici ve bu yöndeki reformları hızlandırıcı bir rol oynamaktadır.

AB sürecinde gerçekleştirilen reformların da katkısıyla ülkemiz bir sosyoekonomik dönüşüm sürecinden geçmektedir. AB'ye uyum kapsamında atılan her adımda, vatandaşlarımızın refahını ve yaşam standartlarını yükseltmek açısından faydalı olup olmadığının muhasebesi yapılarak hareket edilmektedir. Bu değişim ve dönüşümün yanı sıra AB süreci, Türkiye'de istikrarlı bir büyüme

ortamının devamı açısından da önemli bir rol oynamaktadır. Mevcut krize rağmen AB, hala dünyanın en büyük ekonomisi ve Türkiye'nin en önemli ticari ortağıdır. Dış ticaretimizin yaklaşık yüzde 40'lık bölümü AB ülkeleriyle gerçekleşmektedir. AB kaynaklı doğrudan yabancı yatırımların ülkemize gelen toplam yabancı yatırımlar içerisindeki payı ise yüzde 70'in üzerindedir.

AB, aday ülkelere müktesebata uyum ve uygulama kapasitesinin geliştirilmesinin yanı sıra ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınması için hibe nitelikli mali yardımlar sunmaktadır. Bu mali yardımlar, katılım sürecindeki dönüşümün devlet bütçesine önemli bir yük getirmeden gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Bu kapsamda, 2002-2006 döneminde, Bakanlıklarımız ve diğer kamu kuruluşları tarafından geliştirilen 166 proje için AB'den 1,3 milyar avro tahsis edilmiştir. Hibe programları aracılığıyla sivil toplum kuruluşları, odalar, üniversiteler ve yerel yönetimler gibi kuruluşlarımız yaklaşık 2.500 hibe projesini hayata geçirmiştir. 2007-2013 bütçe döneminde ise Katılım Öncesi Yardım Aracından (IPA) ülkemizin kullanımı için yaklaşık 4,8 milyar avro tahsis edilmiştir. Sağlanan bu yardımlarla, ulaştırma ve çevre gibi alanlarda altyapı projeleri desteklenirken, tarımdan balıkçılığa, sosyal politikadan tüketici ve sağlığın korunmasına, yargı ve temel haklardan fikri haklara kadar toplumun her kesimini ilgilendiren birçok alanda önemli projeler hayata geçirilmektedir.

Kamu kurumlarımız tarafından geliştirilen ve bu hibelerle finanse edilen projelerle, hiçbir bedel ödemesizin elde ettiğimiz eğitim, teknik destek, mal ve hizmet alımı gibi imkânlar sayesinde, bu kurumlarımızın idari kapasiteleri güçlenmektedir. Tüm bu süreçte, AB'nin ülkemize ücretsiz danışmanlık hizmeti verdiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Sonuç olarak, müzakere sürecinde karşılaşılan siyasi engellere rağmen, AB süreci Türkiye'ye pek çok fırsat ve kazanım sunmaktadır. AB sürecinde yaşanan değişim ve dönüşüm, bizim için çok önemlidir. Siyasi ve zihinsel blokajların aşılmasıyla, inanıyorum ki AB-Türkiye ilişkisi sadece 2014 yılına değil, geleceğe de güvenle bakmamıza vesile olacaktır.